

СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ И БУЏЕТ

Број: Д 70-400/24-161/1

16. септембар 2024. године

У складу са чланом 11 Одлуке о начину учешћа локалног становништва у вршењу јавних послова ("Службени лист Црне Горе – општински прописи", број 51/23), Секретаријат за финансије и буџет подноси

ИЗВЈЕШТАЈ

о резултатима претходног консултовања

Поступак претходног консултовања грађана, правних лица, невладиних организација и других заинтересованих субјеката, у поступку доношења Одлуке о буџету Општине Зета за 2025. годину, спроведен је у складу са члановима 10, 11 и 12 Одлуке о начину учешћа локалног становништва у вршењу јавних послова, и то:

- објављивањем јавног позива заинтересованим субјектима за консултовање у писаној и електронској форми, и
- објављивањем упитника/анкете у електронској форми, на сајту и друштвеним мрежама Општине Зета.

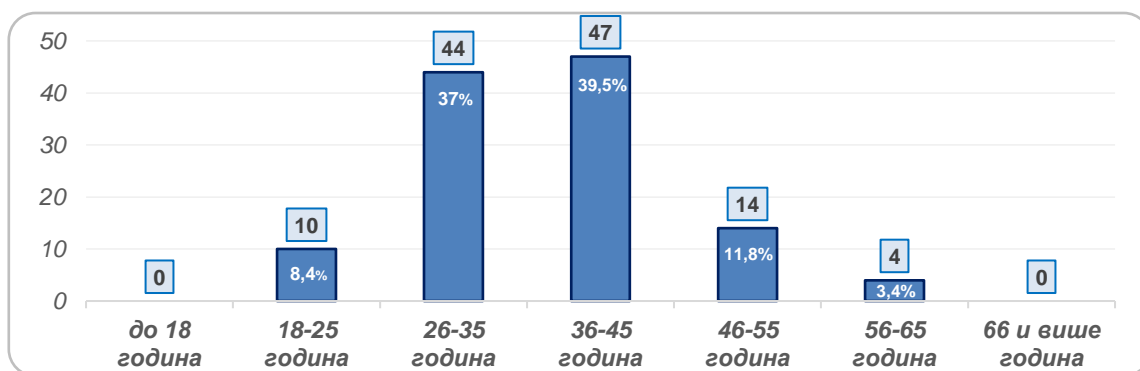
Поступак претходног консултовања трајао је од 09. августа до 09. септембра 2024. године.

У наведеном периоду достављени су писани предлози од стране Зарије Крачковића, који је поводом јавног консултовања упутио предлог да Општина Зета финансира излазак спортског листа „Зетске спортске новине“ на начин како је то била пракса у претходном периоду, односно једном мјесечно, као и да се повећа хонорар за уредника који износи 100,00 € по једном броју, уз напомену да висина хонорара није мијењана у претходних 10 година. Предложио је и да Општина Зета сагледа могућност финансирања штампе књиге „Фудбал у Зети – Зета у фудбалу“, која прати развој фудбала у Зети у периоду од 1923. до 2000. године. Других писаних предлога, коментара или сугестија није било.

Спроведени е-упитник је садржао 17 питања, од којих се првих 5 питања из е-упитника односило на податке о испитаницима (старост, пол, насеље, образовање и радни статус), док су преосталих 12 питања била тематска питања. Е-упитник је у предвиђеном року испунило укупно 119 грађана.

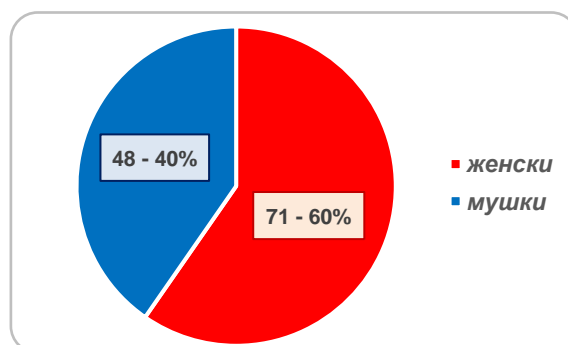
У наставку је приказана анализа одговора из е-упитника, кроз графички приказ и текстуално образложење одговора, за свако појединачно питање. Називи графика представљају питања из е-упитника.

График бр. 1 – Старост испитаника

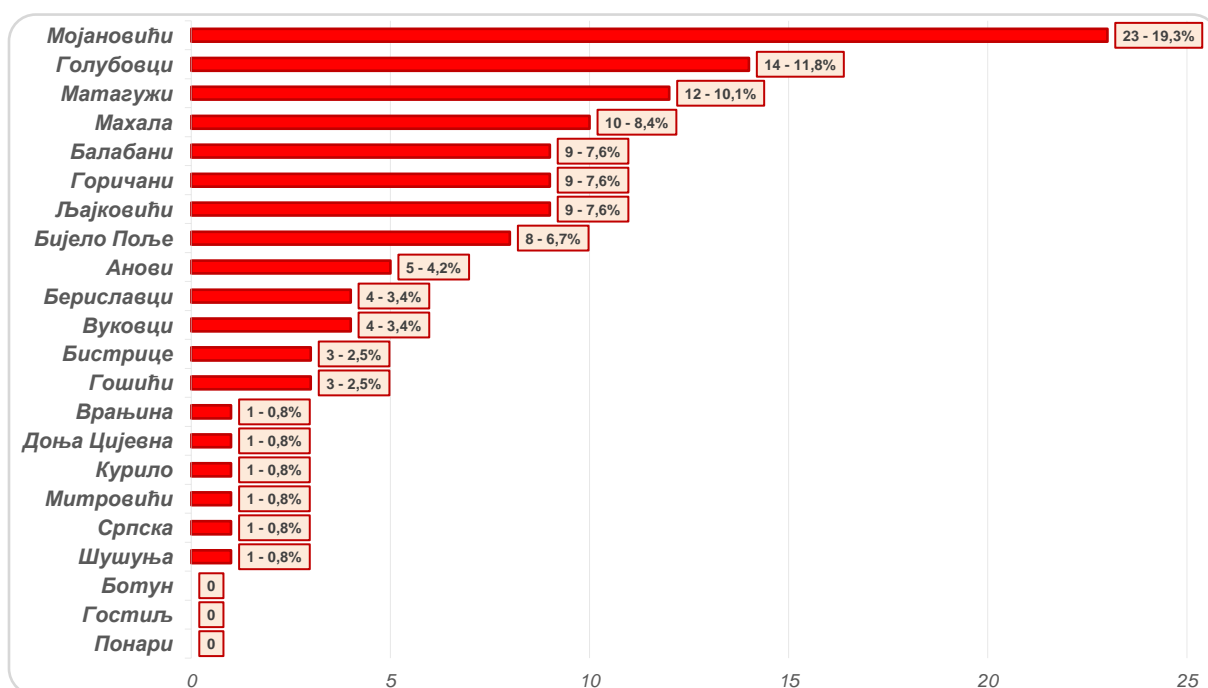
Када је у питању старосна структура испитаника, испитаника до 18 година старости није било, упитник је испунило 10 лица старости 18–25 година (8,4%), 44 лица старости 26–35 година (37%), 47 лица старости 36–45 година (39,5%), 14 лица старости 46–55 година (11,8%), 4 лица старости 56–65 година (3,4%), док није било испитаника који имају преко 66 и више година.

График бр. 2 – Пол испитаника

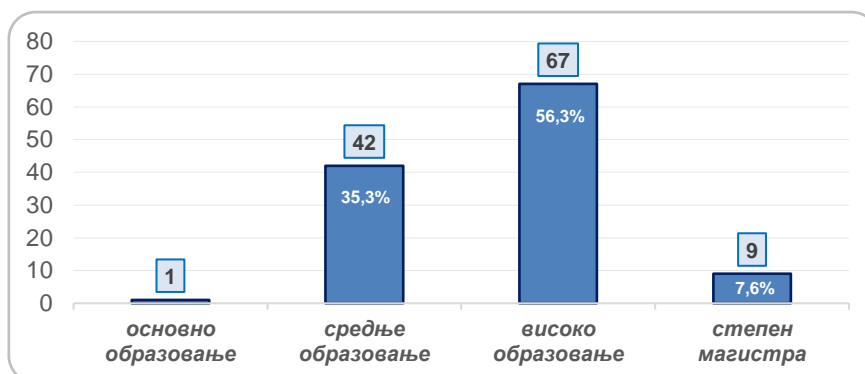
Анкету је испунила 71 жена, што чини 60% од укупно анкетираних, и 48 мушкараца, што је 40% од укупног броја анкетираних.

График бр. 3 – Насеље испитаника

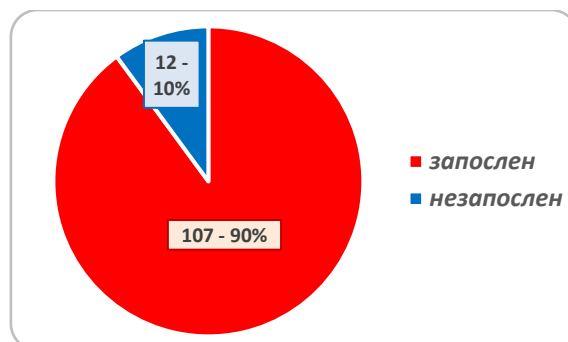
Када је у питању статистика испитаника по насељима у Зети, у анкети су учествовали становници 19 насеља. Највише анкетираних је из насеља Мојановићи, и то 23 лица (19,3%), затим из насеља Голубовци 14 лица (11,8%), Матагужи 12 лица (10,1%), Махала 10 лица (8,4%), Балабани, Горичани и Љајковићи по 9 лица (7,6%), Бијело Поље 8 лица (6,7%), Анови 5 (4,2%), Бериславци и Вуковци по 4 лица (3,4%), Бистрице и Гошићи по 3 лица (2,5%), и по једно анкетирано лице (0,8%) из насеља Митровићи, Српска, Шушуња, Курило, Врањина и Доња Цијевна. Анкету није испунио ниједан становник насеља Ботун, Понари и Гостиљ.

График бр. 4 – Стечени ниво образовања испитаника

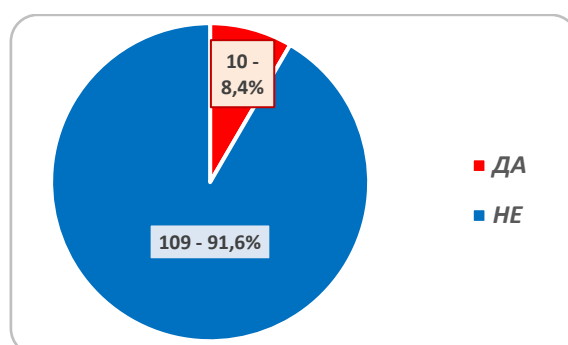
Посматрано са аспекта образовне структуре, анкету је испунило једно лице са основним образовањем (0,8%), 42 лица (35,3%) са завршеним средњим образовањем, 67 лица (56,3%) са високим образовањем и 9 лица (7,6%) са степеном магистра.

График бр. 5 – Радни статус испитаника

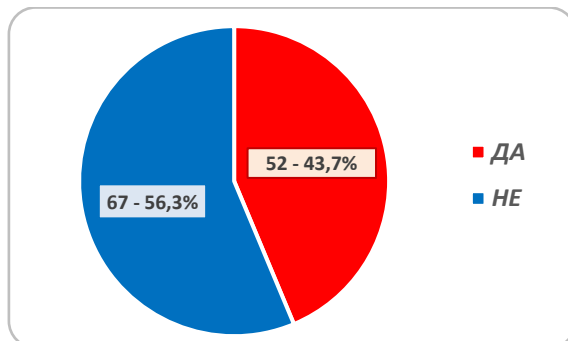
У погледу радног статуса, анкету је испунило 107 запослених лица (90%) и 12 незапослених лица (10%).

График бр. 6 – Да ли сте до сада учествовали на јавним расправама о буџету Општине Зета?

На питање „Да ли сте до сада учествовали на јавним расправама о буџету Општине Зета?“, позитивно је одговорило 10 анкетираних (8,4%), а негативно 109 анкетираних (91,6%).

График бр. 7 – Да ли сте упознати са висином буџета Општине Зета за 2024. годину?

На питање „Да ли сте упознати са висином буџета Општине Зета за 2024. годину?“, позитивно су одговорила 52 испитаника (43,7%), док је негативан одговор дало 67 испитаника (56,3%).

График бр. 8 – Шта би, по Вашем мишљењу, требало да буду приоритети у раду Општине Зета, односно у дефинисању капиталних издатака?“

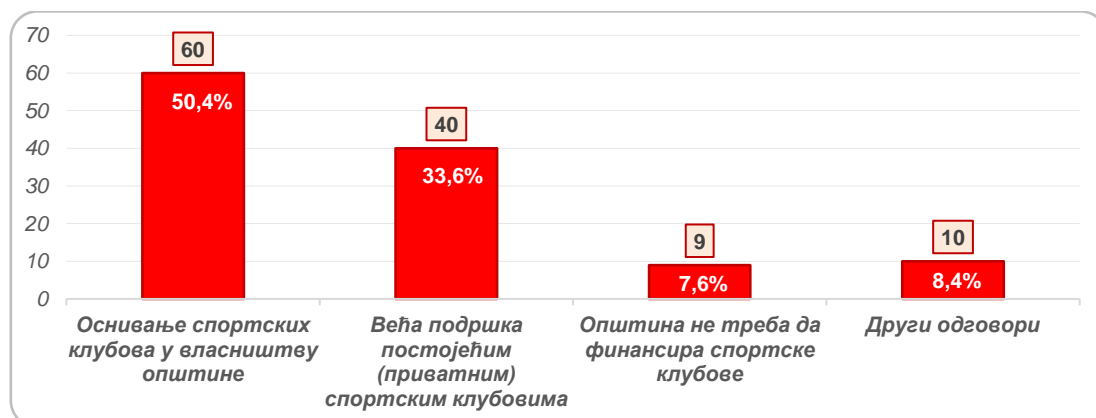
Уважавајући понуђене одговоре, на питање „Шта би, по Вашем мишљењу, требало да буду приоритети у раду Општине Зета, односно у дефинисању капиталних издатака?“, највећи број испитаника (87) дао је одговор амбијентална хигијена (одвоз комуналног отпада, санација депонија). На другом мјесту је санација локалних путева са 60 одговора, затим изградња дјечијих игралишта са 59 одговора, реконструкција Главне градске улице имала је 49 означених одговора, реконструкција домова културе 42 одговора, изградња водоводне мреже 39 одговора, и реконструкција преосталог дијела пута Голубовци – Матагуџи 34 одговора.

Поред 7 понуђених одговора, испитаници су у оквиру овог питања имали могућности да унесу и остале предлоге/одговоре, и то су урадили 28 пута. Остали одговори које су испитаници наводили као приоритете су:

- изградња новог објекта Општине,
- више аутобуских линија према Подгорици,

- едукација становништва по питању заштите природе и односа према животињама,
- изградња спортског центра (спортске хале),
- изградња аутобуске станице,
- изградња већег дома здравља,
- бесплатан превоз ученика у току школске године,
- улагање у културу и образовање,
- организовање више манифестација,
- бољи притисак на водоводној мрежи,
- улагање у младе таленте у спорту,
- реконструкција стадиона Трешњица,
- реконструкција пута на Кућама Ракића,
- више улагања у музичку школу у Зети,
- адаптација ВЈ Звјездани врт или закуп простора за проширење капацитета,
- уређење парка у Горичанима,
- уклањање успоривача брзине и укључивање јавне расвјете на путу према Матагужима,
- изградња капеле у Горњој Зети (Српска),
- постављање семафора или кружног тока на раскрсници у Српској,
- улагање у пољопривреду и помоћ малим пољопривредним произвођачима,
- адаптација ОШ „Милан Вукотић“,
- реконструкција саобраћајнице од жељезничке станице Зета до Скадарског језера,
- изградња новог вртића,
- адаптација зграде жељезничке станице Голубовци,
- пројекат водоснабдијевања Општине Зета са водоизворишта Бољесестре,
- постављање великих контејнера и одређивање дана за пражњење истих,
- чишћење и редовно одржавање канала за одвод атмосферских вода,
- постављање санитарних када са прикључком за воду, како би се омогућило испирање истих,
- постављање јавне расвјете на мјестима гдје је нема и искључење са мреже приватних лица која су прикључена на јавну расвјету.

График бр. 9 – Сматрате ли да Општина Зета треба да пружа већу подршку постојећим (приватним) спортским клубовима или да оснива спортске клубове у свом власништву?

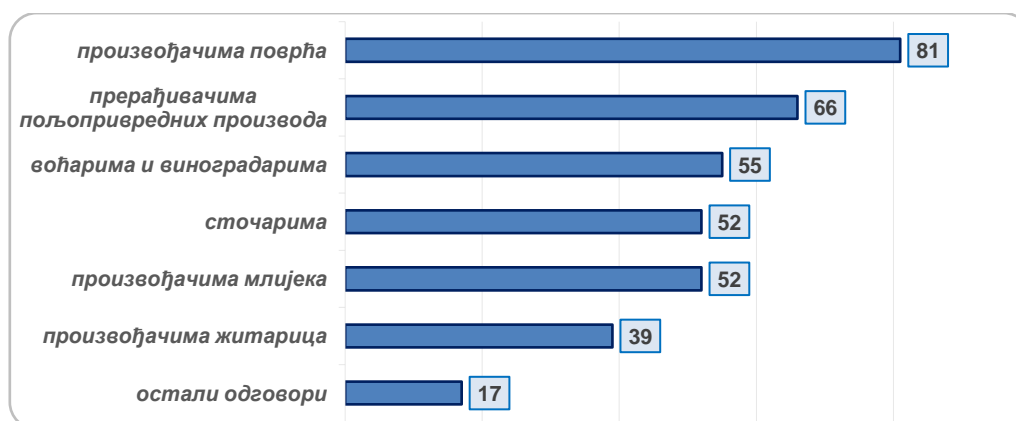

На питање „Сматрате ли да Општина Зета треба да пружа већу подршку постојећим (приватним) спортским клубовима или да оснива спортске клубове у свом власништву?“, 60 анкетираних грађана (50,4%) је одговорило да општина треба да оснива спортске клубове у свом власништву, док је 40 анкетираних (33,6%) одговорило да општина треба да пружа већу подршку постојећим (приватним) клубовима, а 9 испитаника (7,6%) сматра да општина не треба да финансира спортске клубове.

На исто питање, осим понуђених одговора, 10 испитаника (8,4%) је дало и друге одговоре, који се односе на сљедеће:

- општина треба да пружа подршку рекреативном и школском спорту и спорту лица са инвалидитетом,
- општина треба да створи услове за рад, а онда да оснива клубове у чијој би управљачкој структури били стручни људи, а не политички кадрови,
- треба основати што више спортских клубова из различитих сфера спорта, како би дјеца имала избор да пронађу своја интересовања,
- поред финансирања спорта, треба помоћи и постојеће умјетничке школе.

График бр. 10 – Када је у питању пољопривредна производња, Општина Зета треба да пружи већу подршку:

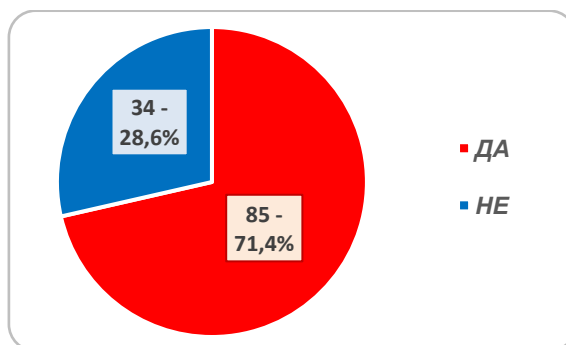

На питање којој врсти пољопривредне производње Општина Зета треба да пружи већу подршку (било је могуће означити више одговора), 81 одговор се односио на произвођаче поврћа, 55 на воћаре и виноградаре, по 52 одговора на сточаре и произвођаче млијека, и 39 одговора на произвођаче житарица.

Осим понуђених одговора, грађани су дали и друге предлоге (укупно 17 одговора) који се односе на сљедеће:

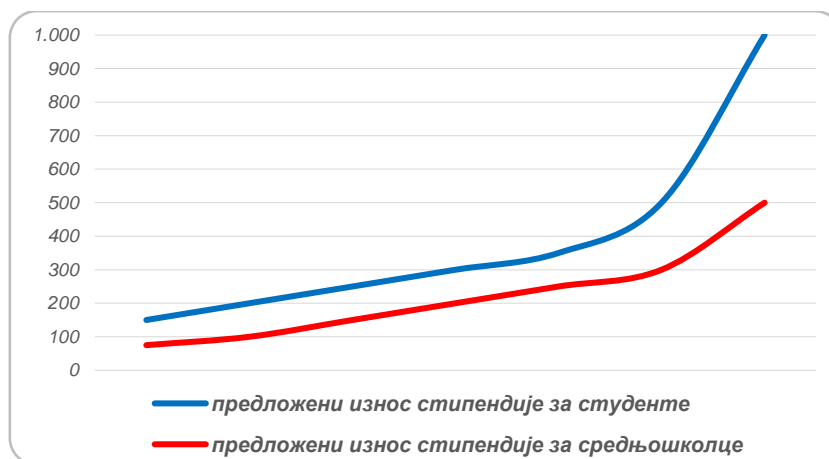
- већа подршка за све,
- већа контрола корисника подстицајних мјера, са акцентом на произвођаче житарица,
- подршка малим пољопривредним произвођачима који не располажу сопственим средствима за улагање у пољопривредну производњу,
- подршка произвођачима кокошијих јаја,
- подршка рибарима,
- подршка пчеларима,
- подршка едукацији, како би пољопривредници били упућени у могућности које им се пружају, охрабрити их да користе нове технологије и органску производњу, у складу са прописима ЕУ.

График бр. 11 – Да ли сматрате да износ стипендија треба да буде већи?

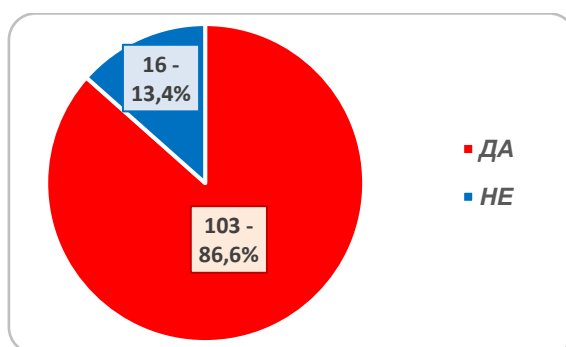
На питање о висини стипендија за студенте и средњошколце, 85 испитаника (71,4%) сматра да износ стипендија треба да буде већи од тренутно прописаног износа, док 34 испитаника (28,6%) сматра да износ не треба да буде већи.

График бр. 12 – Предложите износ додатка за стипендије за студенте и за средњошколце

Испитаници који су на претходно питање (график бр. 11) предложили већи износ стипендије, имали су могућност да *предложе и висину стипендије*. Предложени износи стипендије за средњошколце се крећу у распону од 75 € до 500 €, док су предложени износи стипендије за студенте у распону од 150 € до 1.000 €. Генерални закључак је да је у највећем дијелу одговора предложен дупло већи износ стипендије за студенте у односу на износ стипендије за средњошколце. Највећи број предлог стипендије за средњошколце се креће у распону од 100 € до 300 €, а за студенте од 200 € до 500 €. Неколико предлога је ишло у правцу дефинисања износа стипендија у односу на прописану минималну зараду у држави, односно предложен је износ од $\frac{1}{2}$ минималне зараде као мјесечна стипендија за средњошколце и износ минималне зараде као мјесечна стипендија за студенте.

График бр. 13 – Да ли сматрате да износ накнаде за новорођенчад треба да буде већи?

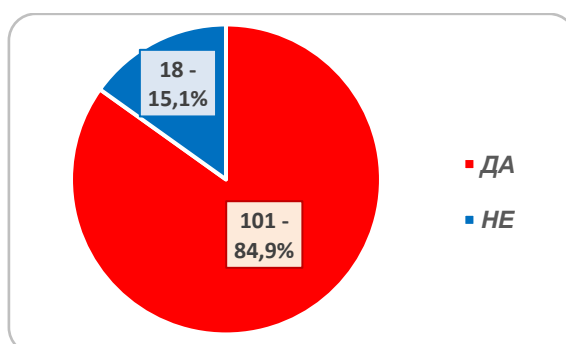
На питање о висини накнада за новорођенчад, 103 испитаника (86,6%) сматра да износ накнада треба да буде већи од тренутно прописаног износа, док 16 испитаника (13,4%) сматра да износ не треба да буде већи.

График бр. 14 – Предложите износ накнаде за новорођенчад

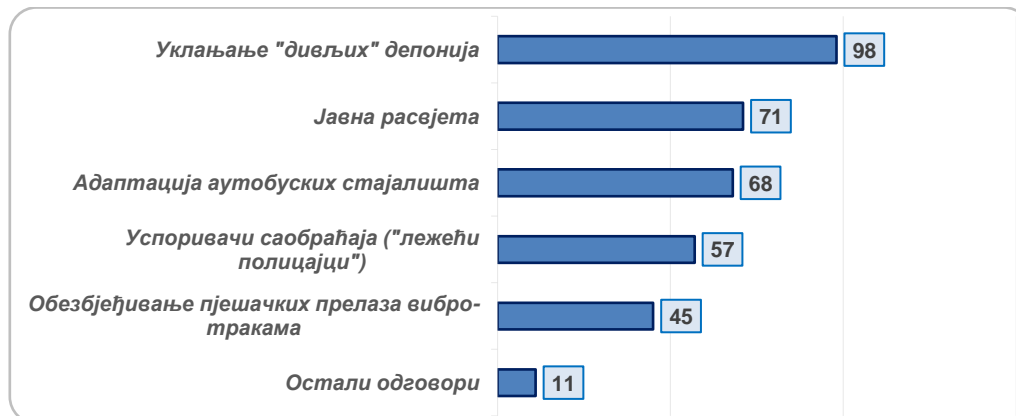
Испитаници који су на претходно питање (график бр. 13) предложили већи износ накнаде за новорођенчад, имали су могућност да *предложе и висину накнаде*. Предложени износи накнаде за новорођенчад се крећу у распону од 150 € до 1.000 €. Највећи број предлога за повећање накнада се крећао у распону од 300 € до 500 €, док је неколико предлога ишло у правцу дефинисања накнаде за новорођенчад у односу на прописану минималну зараду у држави – износ минималне зараде да буде износ и накнаде за новорођенчад. Било је и предлога да износ накнаде за новорођенчад буде у вриједности двоструке минималне зараде, као и да износ накнаде не буде једнократно давање, већ годишњи износ помоћи за родитеље.

График бр. 15 – Сматрате ли да у Општини Зета треба формирати мјесне заједнице?

На питање о потреби формирања мјесних заједница, 84,9% анкетираних грађана (101) одговорило је позитивно, док 15,1% анкетираних (18) сматра да не треба формирати мјесне заједнице.

График бр. 16 – Које области треба да буду приоритети код текућег одржавања јавне инфраструктуре?

На питање „Које области треба да буду приоритети код текућег одржавања јавне инфраструктуре?“ (било је могуће означити више одговора), највише грађана (98) је препознало уклањање „дивљих“ депонија као приоритет, јавну расвјету је као приоритет означио 71 испитаник, 68 анкетираних сматра да је адаптација аутобуских стајалишта једна од приоритетних активности, 57 анкетираних препознаје успориваче саобраћаја као приоритет, док обезбјеђивање пјешачких прелаза „вибро“ тракама је приоритет за 45 испитаника.

Осим понуђених одговора, грађани су дали и друге предлоге (укупно 11 одговора) који се односе на сљедеће:

- изградњу дома за напуштене животиње,
- уклањање зараслог жбуња уз локалне путеве,
- санацију путева – асфалтирање макадама, кружни ток и семафор на Цијевни,
- пуштање у рад колектора на Врањини,
- адаптација жељезничких станица и стајалишта у сарадњи са ЖПЦ,
- адаптација булевара од Подгорице према Зети.

Последње питање из е-упитника се односило на слободну форму за *додатне коментаре, предлоге и сугестије* које грађани имају, те из тог разлога не постоји пратећи график за ово питање. У овом дијелу грађани су кроз 38 одговора навели разне коментаре, предлоге и сугестије, од којих издвајамо сљедеће:

- Потребно је урадити адаптацију некатегорисаних путева у Бериславцима и Бијелом Пољу, у циљу лакшег доласка мјештана до имања,
- Донијети нови Стратешки план развоја Општине Зета,
- Приступити изградњи паркинг мјеста на Ановима,
- Рјешавање проблема паса луталица, како би се могао ставити акценат на туризам у Зети,
- Санација или асфалтирање пута до ОШ „Владика Данило“ у насељу Српска,
- Обезбиједити бољи превоз за грађане и ђаке који користе аутобусе, и изградити пјешачке и бицикличке стазе, обезбиједити и боље услове у здравству,

- Ажурније одржавање путева и кажњавање за неодржавање посједа поред пута, више надзора од стране комуналне и саобраћајне полиције,
- Изградња спортских терена у Балабанима, изградња недостајуће водовodne мреже и побољшање напона струје, обезбјеђење бесплатног превоза ученика до основне и средње школе,
- Већа помоћ за мале пољопривредне произвођаче, контрола приватних фирми у Зети у циљу провјере пријављивања радника, кажњавање неодговорних грађана који нарушавају комунални ред,
- Културу у Општини Зета подићи на још већи ниво,
- Планирати буџет реално и искористити средства за адекватно функционисање локалне самоуправе кроз набавку механизације и формирање функционалних служби, ангажовање стручног кадра и имплементацију мјера које ће на „дуже стазе“ бити исплативе,
- Отварање фабрике за прераду воћа и поврћа, како би се отворила нова радна мјеста и обезбиједио откуп производа са територије Зете,
- Субвенције за грађане који редовно плаћају порез, унапређење комуналног реда у Зети,
- Промоција НП Скадарског језеро и Врањине као мјеста где би долазили гости са разних дестинација,
- Унапређење образовања и спорта,
- Довести у ред Анове као центар Зете, регулисати паркирање, повести рачуна о кладионицама у близини школа, помоћи власницима објеката да санирају фасаде, уредити тротоаре, направити нова шеталишта, игралишта и већи трг, субвенције за послодавце који отварају фирме у Зети и отварају нова радна мјеста,
- Сређивање и одржавање обилазнице око Голубоваца, уклањање неколико објеката који се налазе на 1 метар удаљености од пјешачке стазе на обилазници, кажњавати нелегално одлагање отапада,
- Наградити грађане који то заслужују, казнити оне који то заслужују, давати субвенције младима који желе да покрену свој бизнис,
- Обезбиједити наводњавање и одржавање јавних зелених површина (постојећих паркова на територији општине), редовно одржавати јавну расвјету, извршити куповину камиона за одвоз смећа, кипера, багера и машине за уклањање стабала и жбуња, поставити већи број успоривача брзине испред школа, вртића, паркова, пресвлачење дијела саобраћајнице од центра Анова до кружног тока у Мојановићима и генерално санација рупа на путевима, извршити куповину нових возила за све службе и вратити возила преузета од Главног града након набавке нових, предузети кораке у дијелу почетка градње нове административне зграде Општине, учесталија присутност Службе комуналне полиције и инспекције, за вријеме државних празника китити територију општине државним заставама,
- Служба комуналне полиције и инспекције треба да почне да кажњава,
- Формирати мјесне заједнице, изабрати поштене и часне грађане који ће руководити и одржавати своју мјесну заједницу, свака мјесна заједница да има своје пројекте, одредити мјеста за кампере, подстицати сеоски туризам и промовисати Зету као туристичку дестинацију,
- Развој екотуризма и културног туризма, постицање локалне пољопривреде и производње, подстицати развој малих и средњих предузећа, развијати инфраструктуру и одрживе енергетске пројекте, пружити подршку и промовисати

- startup*-ове, развијати спортско-рекреативни туризам, пружити подршку невладиним организацијама кроз општинске грантове,
- Ријешити проблем комуналног отпада на територији Зете, обезбиједити нове контејнере и повећати број истих, поставити инфо табле поред контејнера (како правилно одлагати отпад), уредити паркове по узору на паркове из урбаних средина,
 - Постављање семафора на раскрсници Доња Цијевна – Љајковићи, редовно уклањање растиња уз путеве,
 - Изградња капеле за Горњу Зету,
 - Средити парк у Горичанима (стазе, клупе, расвјета, ...),
 - Направити канализацију,
 - Рјешавање проблема водоснабдијевања, посебно насеља Балијаче, проблема расвјете и „лежећих полицајаца“,
 - Поставити слике најбољих ђака и студената на билборде,
 - Поставити видео надзор на јавним површинама и кажњавати несавјесне грађане који непрописно одлажу отпад, уложити средства у дигитализацију јавних сервиса за грађане, организовати што више манифестација и дешавања са бољом промоцијом (до сада је изостајала), како би се искористио туристички потенцијал Зете, инвестирати у сређивање прилаза и обале уз Гостиљску ријеку, гдје би се могло направити одмаралиште са инвентарима за грађане, веће трошење средстава на капиталне пројекте,
 - Преузети Ловачко друштво Зета.

Поред наведених коментара, предлога и сугестија, одређени број грађана је упутио и похвале за спровођење овакве електронске анкете. Поздравили су и подржали ову иницијативу, која с једне стране грађанима даје могућност да се уваже њихова мишљења и идеје, а с друге стране даје потребне информације о буџету општине.

Bojan Popovic

мр Бојан Поповић
В.Д. СЕКРЕТАРА

Достављено: - Огласна табла
- а/а